

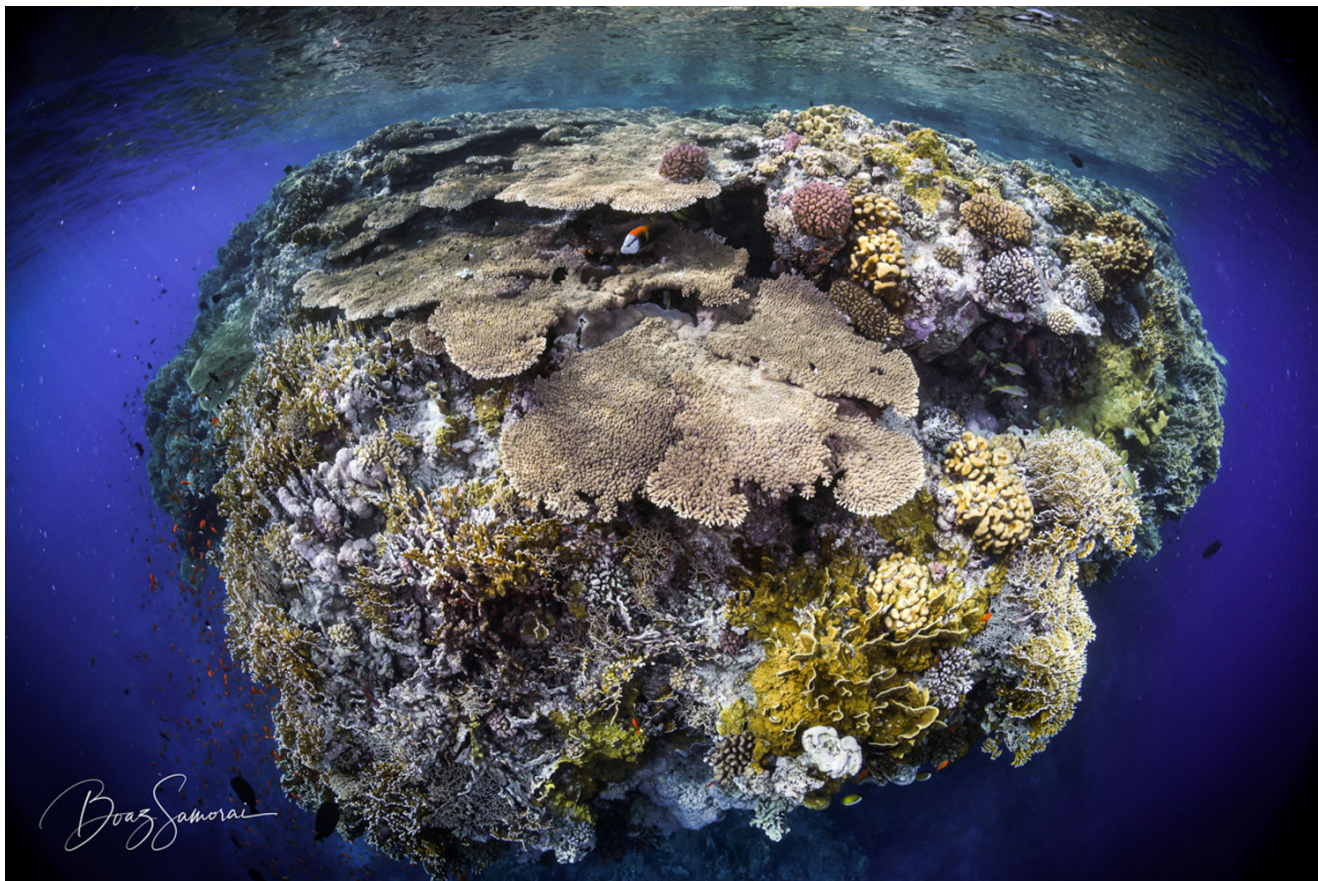
Potápěčská etiketa: Mořské prostředí

Představte si, že pořádáte doma večírek, ve svém nádherném domě vybaveném obrazy, koberci, jemným porcelánem a starožitným nábytkem. A k tomu si představte, že někteří z vašich hostů se během večírku začnou chovat velice zvláště – jeden krmí vaši kočku čokoládou, druhý si hraje na záclonách na Tarzana, další se pokouší jezdit na vašem psovi, v rohu zase někdo obtěžuje tetičku Minnie a aby toho nebylo málo, nějaký další „host“ vráží do drahocenných váz a čímsi divným sprejuje drahé koberce. Než si uvědomíte, že se opravdu nenacházíte na natáčení filmu od Johna Belushiho, udělá se vaší kočce opravdu zle a začne zvracet, pes zůstane v šoku nejméně týden nebo ještě déle (a v takovém stavu bude i tetička Minnie) a nikdo na světě si nekoupí vaše zničené věci, i když se vlastně jedná o jedinečné kousky.

Upřímně řečeno, chování některých jedinců pod vodou, kterého jsem byl svědkem, mi připomínalo spíše chování jakýchsi rozpustilých zvířat. A nebylo to vůbec k smíchu. Mořské prostředí můžeme poškodit mnoha způsoby, ale někdy se setkáme s tvrdou odezvou! Mořští tvorové totiž připomínají dřímající božstva, která není radno dráždit a probudit. Chceme-li se potápet bezpečně a následně klidně spát, neměli bychom tato božstva provokovat a rozzlobit.

Jako slon v porcelánu

Jak například vidí tvrdé korály některé potápěče? Tvrdé korály se bojí volných součástí částí výbavy a prudkých pohybů ve své bezprostřední blízkosti, a naopak se cítí bezpečně, když je člověk od nich vzdálený alespoň jeden metr. Všechny korály, měkké i tvrdé, nenávidí opalovací krémy a jejich pomsta může být tak nepříjemná, že řada firem začala vyrábět krémy, které korálům nevadí. S tvrdými korály si nezahrávejte, neboť „duch mrtvých korálů“ může ochudit oceán až o 80% mořských živočichů, změnit krásnou modrou vodu na šedozelenou a silně znečistit podvodní fotoaparáty. Korály se musí respektovat, protože ovlivňují celé oceány.

Mořské trávy a písčité dna

Nejstarší potápěči si ještě určitě pamatují filmy, ve kterých jezdili jurští potápěči na speciálních podvodních skútrech a kosili z mořského dna mořské trávy. My už neděláme. Místo toho spouštíme kotvy a necháme je vláčet po dně. A když neděláme právě toto, chováme se jako král Herodes, mnoho mláďátek a dětí se může zabít kvůli nedostatku přístřeší. Pomsta mořské flóry (řas a rostlin) je doslova dech beroucí, do atmosféry se totiž dostává méně kyslíku. Jen na okraj: mořské okurky nejsou rostliny, jsou to bezobratlí.

Sbírání mušlí

Řekněme to takto, ukradli byste příbytek nějakému malému a bezbrannému bezdomovci? Samozřejmě, že ne. I když mušle vypadají a fungují docela dobře jako popelníky, popelníky to nejsou. A mořské prostředí není hotel.

Jezdění na rybách, plazech a různých savcích

Za dřívějších časů jezdili potápěči na jakémkoli stvoření vhodné velikosti. Kdyby byli mořští koníci o něco větší, jezdili by i na nich. Po mnoha ošklivých kousnutích a řadě infarktů, které utrpěly mořské želvy, potápěči od těchto praktik nakonec upustili. A v dnešní době nemá smysl tyto drzé a nebezpečné manýry obnovovat. Jestliže není mořské prostředí hotel, není to ani zábavní park.

Fascinace starými věcmi

Všichni to známe, hospoda pod majákem je plná lodních zvonů, loutek námořníků, kompasů, okének, kormidelních kol a dokonce i lodních šroubů. Jsou za barem a připomínají dávné doby, kdy účetní, kadeřníci, architekti, učitelé (a také bankéři) neměli do podmořského světa snadný přístup. V té době bylo potápění s těžkými přilbami a botami naplněnými olovem velice neobvyklým zaměstnáním. Vzhledem k tomu, že se v dnešní době řadí k nejzkušenějším potápěčům i filozofové a archeologové, nabízejí nyní muzea také scenérie ze světa pod vodou. Ale krást z vraku je sobecké a bezohledné vůči dalším generacím potápěčů. Myslete i na své následovníky.

Krmení

Když se nabízí krmivo, i váš pes se chová, jako by hladověl, přitom víte, že tomu tak není. Pes musí dodržovat přesnou dietu podle věku, velikosti a plemene. Nabídka nemá obsahovat rafinované cukry a krmiva se mu má dostávat v přesném množství a ve správný čas. Váš pes by bez krmení od vás asi nepřežil. Ale ryby si dokážou poradit samy. Bez vaší nabídky budou určitě zdravější a budou se chovat přirozeným způsobem odpovídajícím svému vývoji. Nezodpovědné krmení žraloků prováděné amatéry může vést k vážným zraněním nebo dokonce k úmrtí. Masožravci většinou nejsou žádnými vděčnými tvory a tak je tomu i v případě murén, pyskounů a mořských okounů, neboť všichni tyto tvorové rádi kousnou do ruky, která je krmí. Býložravci zase snadno z nezdravé potravy onemocní. Respektovat znamená nekrmit.

Věčné polymery

Vím, že nikdy nebudete házet přes palubu nedopalky cigaret, plastové sáčky ani lahve. Ale vítr a výkyvy paluby to mohou udělat za vás. Plasty velice „touží“ dostat se do oceánu a vůbec lze říci, že je až neskutečně přitahuje jakákoli vodní plocha. A ryby, měkkýši, plazi, larvy a savci jsou zase fatálně

přitahování k plastovému odpadu a k různým zbytkům a úlomkům, tyto mořští tvorové je totiž mylně považují za potravu. Zlozvyk volného ponechávání různého odpadu na palubě můžete odstranit uzamčením plastových předmětů do bezpečných nádob. A samozřejmě omezením používání jednorázových plastů na absolutní minimum potřebné pro své vlastní přežití. Vodu si plňte do opakovatelně použitelných lahví, plastům se vyhýbejte.

Základem dobrého chování je neustálá empatie

Podle jedné verze řeckého mýtu byl štír stvořen bohyní Artemis, aby zabil Oriona, mocného lovce, který se chlubil, že dokáže zabít všechna zvířata na Zemi. Není tedy divu, že odranci a jejich další jedovatí příbuzní patří do čeledi Scorpaenidae. Jestliže existovalo něco, co starověcí bohové nedokázali odpustit, tak to byla pýcha a arogance. Respekt je opakem pýchy a jeho projev je dobrým způsobem, jak šířit atmosféru plnou laskavosti a vlídnosti, v které se budou cítit dobře všichni včetně vás samotných.